

Vier honderdtonners telt het bedrijf van Filip en Anja De Brabander uit het Oost-Vlaamse Zomergem inmiddels. Het geheim daarachter?

Een potstal, fokken op duurzame koeien en weinig gezondheidsproblemen dankzij het zelf geteelde en gemengde krachtvoer.

In de keuken prijkt een fraaie true type, een tastbare blijk van de topproductie van de zestienjarige Perle van Filip (35) en Anja (33) De Brabander uit Zomergem. Als een van de eerste koeien in Vlaanderen passeerde de Felixdochter in februari 2004 de 10.000 kg vet en eiwit. Sindsdien heeft ze niet stilgezeten. De meest recente telling vermeldt 143.203 kg melk en 11.193 kg vet en eiwit, waarmee de veertien keer gekalfde Perle qua levensproductie bij de top van Vlaanderen hoort. Daarmee houdt het niet op. 'Perle is nog niet versleten', denkt De Brabander. 'Bij het melken is ze altijd bij het eerste koppel en als de koeien naar buiten gaan, is zij als eerste in de wei.'

De De Brabanders zijn zuinig op hun 85 koeien. Niet alleen Perle vormt daarvan een levend bewijs, ook drie van haar stalgenotes bereikten de 100.000 kg melk en de vijfde honderdtonner is op komst. Wat het geheim is achter deze hoge levensproducties? De ingestrooide potstal noemt De Brabander als een van de antwoorden. 'Zeker voor oude koeien als Perle is dat ideaal. Toen we in 1989 na een brucellose-uitbraak Nederlandse koeien uit een ligboxenstal aankochten, bestond onze stal nog voor de helft uit ligboxen en voor de helft uit een potstal. De eerste week lagen de Nederlandse koeien nog in de ligboxen, maar na een week lagen

alle koeien in het stro. Toen hebben we de ligboxen eruit gehaald en zijn we volledig overgestapt op een potstal.'

De Brabander zou niet graag meer anders willen. Hij heeft plannen om een nieuwe stal te bouwen en ook daarin is een ruime potstal voorzien. 'Onze koeien zijn gemiddeld 1,50 meter groot. In principe kunnen ze met zo'n hoogtemaat prima in een ligbox liggen, maar bij het opstaan bezeren ze zich snel. Daarvoor zijn de

koeien eigenlijk te groot. In een potstal hoeven we bovendien nooit koeien met klauwaandoeningen te vervangen en hebben we geen problemen met speenbetrappingen. De stalmest kunnen we op onze lichte zandgrond goed gebruiken.' Het jongvee is wel in ligboxen gehuisvest. 'We kunnen gekalfde vaarzen daardoor gemakkelijker verkopen. Dan zijn ze in

Anja en Filip De Brabander: 'Toen de koeien konden kiezen, lagen ze binnen een week allemaal in het stro'

ieder geval gewend aan de ligboxen en hebben ze bewezen dat ze sterk genoeg zijn voor dat systeem.'

Problemen met het celgetal hebben de De Brabanders niet. 'Dat zie je vaak bij potstallen, maar bij ons ligt het gemiddeld op 93.000. We zorgen ervoor dat er voldoende vers stro is en bovendien geven

stier op ons bedrijf geweest. Zijn nakomelingen en die van zijn zonen waren sterke, duurzame koeien, die goed meevielen in de gehalten.'

Als De Brabander praat over fokkerij, valt meerdere malen het woord duurzaamheid. 'Ik zie graag koeien met een brede voorhand, een sterke bovenbouw, een duurzame uier en droge benen. Duurzame koeien zijn sterke koeien.' Ook open ribben en een diepe middenhand waardeert De Brabander positief. 'Het is niet alleen dat ik dat mooi vind, maar ook omdat zulke koeien vaak veel melk geven, langer op het bedrijf zijn en daardoor rendement opleveren.' Aan het kenmerk uiergezondheid schenkt De Brabander geen aparte aandacht. 'In feite letten we er al jaren op. Hoe beter de uiers zijn, hoe minder gevoelig de koeien worden voor celgetal.'

Tussen de koeien lopen dochters van onder meer Jolt, Rudolph, Celsius, Jabot, Emerson, Mtoto en Aerostar. De huidige inseminatielijst omvat stieren als Titanic, Goldwyn, Stormatic, Talent, Lheros, CB Allen en Jocko. De Brabander hoeft niet per se het nieuwste van het nieuwste. 'Een nieuwe stier gebruik ik in het begin voorzichtig. Pas als ik het jongvee heb gezien en dat er goed uitziet, ga ik een stier volop inzetten.'

Betere kwaliteit krachtvoer

'Op meer melk hoeven we niet te fokken', stelt de veehouder, terwijl hij het productieresultaat van 2004 toont. De gemiddelde productie lag in 2004 op 10.438 kg melk met 4,10 % vet en 3,35 % eiwit in 337 dagen. Hoger hoeft niet, vinden Filip en Anja. 'We hebben één keer in

de toptwintig van Vlaanderen gestaan, maar dat was een duur jaar. De koeien hadden problemen met de vruchtbaarheid, ze hadden weinig weerstand en de dierenartskosten lagen hoog.'

Liever houdt hij deze productie op peil en probeert hij de voerkosten nog wat te drukken. Sinds een jaar stellen de De Brabanders hun eigen krachtvoer samen. 'Met zeventig hectare zitten we royaal in de grond. Een deel gebruiken we daarom voor de teelt van krachtvoervangers.' Het bouwplan vermeldt behalve 25 hectare grasland en 30 hectare snijmaïs ook 3 hectare maïs voor CCM, 2 hectare gerst, 4 hectare triticale en 6 hectare tarwe. 'Het graan pletten we en mengen we met nog enkele andere grondstoffen tot een eigen krachtvoer. Dat voeren we in de krachtvoerbakken. Het stro komt goed van pas in de potstal', legt Filip uit.

Tot nu toe zijn Filip en Anja tevreden over het resultaat. 'We hebben de indruk dat de kwaliteit van het krachtvoer beter is. Bovendien is het goedkoper en hebben de koeien weinig gezondheidsproblemen.' Op naar de volgende honderdtonner?

Inge van Drie

Filip De Brabander: 'In potstal geen klauwaandoeningen'

Zuinig op hun koeien

Prijskampkoeien Rinaz (v. Jolt) en moeder Lina (v. Starbuck)

we de koeien extra vitamine E. We hebben de indruk dat de koeien daardoor een betere weerstand hebben.'

Nafok Nederlandse koeien

Honderdtonner Perle is nog een van de weinige koeien op het bedrijf die rechtstreeks uit Nederland afkomstig is. Belangrijker is de nafok die de Nederlandse koeien hebben opgeleverd. De naam van stammoeder Tinta 2 (v. Lutz-Brookview Ivan Mar) noemt het Vlaamse paar met respect. 'Meer dan zestig procent van de huidige veestapel stamt van haar af en we hebben veel prijskampdieren uit haar gefokt', geeft De Brabander aan.

Tinta 2 kreeg zes dochters, waarvan er drie nog steeds in de stal aanwezig zijn. De zojuist voor de tiende keer gekalfde Starbuckdochter Lina – met 90.000 kg melk op de teller – is van dat trio de favoriet. 'Zij was de eerste koe waarmee we naar een prijskamp zijn geweest', herinnert Anja zich. Van haar zeven dochters draaiden Celsiusdochter Nina en de Joltzussen Rina en Rinaz mee op tal van prijskampen. Starbuck kan op veel krediet rekenen bij De Brabander. 'Hij is de invloedrijkste

De zestienjarige Felixdochter Perle produceerde al meer dan 140.000 kg melk

